

BUDAPESTI VIR. ÖGYÉSZSÉG
1934 JUL 13.
ÁTVETTE

F. Bertalan

MAGYAR

KÖZZETÉLET

RSADALOM, KÖZGAZDASÁG, VÁROSPOLITIKA, MŰVÉSZETEK

Szerkeszti: LUKÁTS ELEMÉR

A TARTALOMBÓL:

Őméltósága külföldön üdül...

Hogyan tiporták el a sörgyárak a szódavizkartelt;
Hulladékgyümölcsből készülő fagyalt okozza a
súlyos mérgezéseket;
Szervezett gyermek-gangszterek garázdálkodása
a köztereken

480.
U

3%-kal emelik a középiskolai tandíjat, mert bevezetik a filmokta-
tást — Vidéki bankok sürgős árverései termés előtt — Betiltják
a szurkálós csokoládét — Miért nem megyek Siófokra — Évekre
viszzamenőleg megvizsgálandó a Royal Exchange üzletve-
zetése (IV. közlemény) — Akció Schullerék irótollmonpóliuma
ellen — Morfium a láthatáron! — Jégkartel és a hatóságok —

Interju az első magyar kereskedelmi költővel

SZINHÁZ — FILM — RÁDIÓ:

Csupa szenzáció Igaztollu levele

Mi következik Ufáéknál?

Megjelenik havonta kétszer

VI. évfolyam 13—14. szám.

Budapest, 1934. július 13.

Ara 40 fillér
Ausztriában 40 garas

MAGYAR

KÖZZELET

Terjesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., Déry ucca 10. IV. em. 10.

Telefon: 34-9-23.

Postatakarékpénztári
csekk száma 34.255

Őméltósága külföldön üdül

olvassuk itt is, ott is, a személyi hírek rovatában. Három hétre Karlsbadba utazott ... négy heti szabadságát Biarritzban tölti ... több hétre a Rivierára ment ... Badgasteinban pihen ... és így tovább.

Közben Budapest fürdőváros, közben a Balaton páratlan természeti kincsünk emeléséért minden áldozatot meg kell hoznunk, közben egy kis, lelkes csoport kétségbeesett harcot folytat azért, hogy beláttassa a magyarokkal, hogy legjobban, legcélszerűbben itthon lehet nyaralni a Duna mellett, a Mátra alján, sokhelyütt, majdnem mindenütt, természeti szépségekkel bőven áldott földünkön.

Ha már külföldre viszik a pénzüket őméltóságáék, legalább ne hirdessék a különböző személyi rovatokban. Ne csináljanak ellenpropagandát!

Elhisszük, hogy a Lipócia snobjai között még nagyon sokan nem bírják a külföld nélkül (: óh istenem, tán bele is halnának! :)

Mégis a közönség nagy része, köztük az elitje is, már tudja, hogy itthon is megtalálja mindazt, amit a nyaralása, vagy pihenése alatt igényel. At is érzi az itthonnyaralás óriási jelentőségét. Ez kétségenkívül a céltudatos felvilágosító munka eredménye, ámbár ma a felvilágosítottak azt is belátják, hogy propaganda nélkül is tény a magyar föld páratlan szépsége.

Most új célja is adódik ennek a propagáló tevékenységnek. Megküzdeni ezekkel a személyi hírekkel, illetve azok hirdetőivel, akik talán akaratlanul is, nem tesznek jó szolgálatot a hazai ügynek.

Balaton, Dunamente, Mátra és a többi mindmegannyi idegenforgalmi értéktényezőnk, de kell, hogy elsősorban saját magunk használjuk ki őket intenzíven, már csak azért is, mert országunk érdekei ezt ma így kívánják.

Lukáts Elemér.

A sörkartel letiporta a szikvízkartelt

— Olcsóbb lett a szódavíz, de nem a közönségnek! —

Mint minden évnek, úgy az idej nyárnak is megvan a maga szikvízszenzációja.

Az elmúlt hetekben történt, hogy egy „szódaellen-ört“ az uccán inzultáltak azzal a szóadásüveggel, amely ellenőrzött.

A valamikor hatalmas szikvízkartel addig basáskodott, míg a nálánál is hatalmasabb nagytőke figyelmét felhívta a szódagyártás előnyeire.

A kis szódagyártások ellen folytatott harcban kiderült, hogy a szikvízgyárosoknak olyan célra is voltak pénzeik, amik nem tartoznak szorosán a szikvízipar kiadásai közé. Olyan cserecsarnoki titkárokat tudott nagy fizetéssel alkalmazni, akik egyben a fővárosnak is fizetett tisztviselői voltak, hatalmas összegeket tudott adományozni az azóta állásától fegyelmileg elbocsájtott *Torma* miniszteri tanácsosnak. De igen nagy összegeket tudtak áldozni oly szikvízgyárak megvételére, amelyek a kipróbált támadási receptjüknek is ellent tudtak állani.

Mindezek a tények étvágygerjesztően hathattak a hatalmas sörkartel tagjaira, mert másképp elképzelhetetlen, hogy ők is ráfanyalodtak volna a kisipar területén mozgó szikvíziparra.

A sörkartel tagjai rájöttek arra, hogy miután a *sörfogyasztás egyharmadára csökkent*, az elvesztett profitot pótolni tudják majd a szódagyártásból előálló nagyobb haszonból. Ezért elhatározták, hogy felcsapnak „kézműiparosnak“ — mert a szikvízgyártás kézműiparnak van minősítve — és a régi mecklenburgi lovakkal hatalmas, 8 méteres szikvizet kocikat vontatnak.

Az idén nyáron, mint primőrök megjelentek Budapest uccáin a sörösllovak, mint „szódalovak“.

A sörgyárak hatalmas felkészültségét jellemzi, hogy 150.000 db üveggel indult neki a szódafrontnak. De harci készségüket jellemzi az is, hogy a szénsavat, amely elengedhetetlen kelléke a szódagyártásnak, a szódagyártással platformon levő szénsavkartel nagy bosszúságára, szintén maguk állítják elő.

Érthetetlen azonban, hogy miért kellett kifelé azt állítaniok a sörgyáraknak, hogy azért van szükségük a szikvízipar üzésére, hogy a sörgyártás egyik melléktermékét, a szénsavat ne hagyják veszendőbe menni és ily módon értékesíthessék. Ez volt az indok. Ezzel szemben ők épp úgy, mint minden modern szénsavgyár, a szénsavat szintén kokszból *Surth* módszerével állítják elő. (100 kg kokszból 150 kg szénsav állítható elő.)

Az eddig megdönthetetlennek tartott szikvízkartelen nagy ijedség vett erőt a hatalmas tőke bevonulásának láttára.

A nagy tőke bevonulására jellemző, hogy az eddigi összetartó szikvízkartel tagjai üzletüket féltve azonnal engedelmessé váltak a felszólításnak, mely szerint minden szikvizet békén hagynak, aki hajlandó **vevőkörének 35%-át átengedni a sörgyárak szikvízgyárának.**

Aki pedig nem volt hajlandó behódolni, attól ki-méletlenül elszedik a vevőit.

Tárgyalásaik folyamán kiemelték, hogy csak nagyobb szikvízgyárakkal hajlandók tárgyalni. A kis szikvízgyárakkal pedig csak abban az esetben, ha azok koncentrációkba tudnak tömörülni.

Jellemző, hogy a szikvízkartel fejedelme *Süss Sä-* az 1933-i üzletévében 133.000 P tiszta nyereséggel dolgozott.

muel, az *Egyesült szikvízgyár* tulajdonosa is leadta vevőkörének 35%-át, annál inkább, mert egyik nagy vevőjét — egy körüti kávéházat — máris elvették tőle.

Jelenleg a szikvíz nagybani ára kis üvegenként 3 fillér, míg a sörkartel bevonulása előtt 6—8 fillér volt.

Szomorú, hogy a közönség ennek dacára sem kapja olcsóbban a szódagyártást, mert a vendéglősök és vízszonteladók ma is ugyanolyan árat kérnek, mint azelőtt.

Számtalan kartelen kívüli kis szódagyártós lesz kénytelen üzemét beszüntetni és több száz alkalmazottját szélnek eresztetni, mert a sörgyárak elszedik a kis gyárak valamennyi vevőjét, mert ezek nem képesek oly kölcsönöket nyújtani vevőiknek, mint a sörgyárak.

A vendéglős könnyen kap a sörgyáraktól ma akár 1000 pengőt is abban az esetben, ha kötelezi magát, hogy csak a sörgyárak szikvízgyárától szerzi be szódagyártásüvegeit.

Az 1000 pengő visszatörlesztése oly módon történik, hogy a 3 filléres szódagyártáshoz hozzácsapják a negyedik fillért, mint tőketörlesztést. Határidőhöz a visszafizetés nincs kötve.

Az egyik nagyobb szikvízgyárban több kisebb gyáros tömörült, mert így biztosabban állni vélte a harcot a sörgyárakkal szemben. Erre az történt, hogy a sörgyárak pénzkölcsön beígéréseivel elvették a tömörült kisgyárosok egyik legnagyobb vevőjét.

Erre megijedtek a kis gyárosok és siettek leadni a követelt vevőkörük 35%-át a sörgyáraknak, amire ezek megszabadultak attól, hogy a szóban forgó vevőknek pénzkölcsönt kelljen adni. Mire a vevő a tömörült kisgyárosokhoz vissza akart menni vevőnek, azok a meg-egyezés alapján, már nem szolgálhatták ki.

A harc érdekes pikanteriája, hogy az *Adria szikvízgyár*, amelyben a kis gyárosok tömörülték, tisztességtelen verseny címén pert indított a sörgyárak ellen, de a 35%-os vevőkör leadása után megegyeztek és a pert szüneteltetik.

A sörgyárak rájöttek arra is, hogy a sörfogyasztás csökkenése révén előállott differenciát pótolni tudják akkor is, ha a műjeget is a saját gyáruk állítja elő. Műjeget rendkívül kedvezményes áron csak azoknak adnak, akik a szódagyártásüvegeiket is tőlük szerzik be. V. T.

x) A Hoffherr-Schranz-Clayton-Shuttleworth Magyar Gép-gyáriművek Rt. 25-ik évi rendes közgyűlését tartotta július hó 13-án a Magyar Általános Hitelbank helyiségében. A közgyűlés napirendjén szerepel a vállalat 5 millió pengős alaptőkéjének 200.000 pengőre való leszállítása, valamint ennek a 200.000 pengőre leszállított részvénytőkének 2.600.000 pengőre leendő fel-emelése. A hatalmas gépgyári vállalat mérlege 5.865.687 pengő veszteséget mutat ki. Épületeinek és telkeinek mérlegszerinti értéke 2.824.849 pengő. Gépek és felszerelések értéke 4.034.873 pengő. A vállalat egyéb ingatlanai 1.250.000 pengőt reprezentálnak. Kész és félkész gyártmányok értéke 9.350.000 pengő. A hitelezők követelése 20.845.000 pengő. Az adósok tartozása 5.167.000 pengő. A mostani közgyűlésen végrehajtandó szanalás folytán remélhető, hogy a nagymultú, jónevű és a magyar gazdasági életben fontos szerepet betöltő vállalat prosperitása biztosítható.

x) Az Alumíniumérc Bánya és Ipar Rt.

az 1933-i üzletévében 133.000 P tiszta nyereséggel dolgozott.

A Royal Exchange biztosító mérlegének rejtélyei

— Balla Zoltán IV. közleménye —

Eddig igyekeztem minden botrányos dolgot, amely a Royal Exchange képviselőjénél és fiókjánál két évig lejátszódott, kronológikus sorrendben előadni, s hogy elég sok furcsaságot kell ismertetnem, annak igazolására legyen elég annyi, hogy már három cikket írtam, de még mindig az elején tartok.

Ma időlegesen szakítanom kell a rendszerességgel, mert a rekonstruált fiókról egy olyan közleményt olvastam, amit nem tartok helyesnek és ezért megkísérlem a való tényállást megközelíteni.

Megjelent a Royal Exchange fiókjának 1933-as mérlege és a szóbanforgó közlemény igen éles, talán nem mindenben helytálló következtetést fűzött hozzá.

Igaz, a veszteség az első látszatra döbbenetes, mert háromszorosa az alaptőkének és több, mint 10%-a az egész díjbevételnek. Valahogy annyi, mintha az Első Magyar például 2.000.000 pengő veszteséggel zárna.

Nem is könnyen okolható meg.

1933-ban minden biztosító társaság káraránya kedvező volt és a Royal Exchanget sem érte különösebb kár.

Relative véve tisztviselője sincs sok, bár igaz, anynyi munkára elég.

Kutatni kell tehát az okot, hogyan állhatott elő ilyen sok veszteség.

Kutatni kell azt is, miért voltak egyesek, — többek közt én is, — abban a helyzetben, hogy már 1932. júniusában megmondhattuk, hogy még az 1933-as mérleg is súlyosan veszteséges lesz.

Miután az angol cégek, ha még oly gazdagok is, már presztizs-okokból sem tűnnek veszteséges képviselőket, bizonyos, hogy a mai vezetőségnek sürgősen rentabilissá kell tenni az üzletet, nehogy, mint a háborúban elkészönt angol és amerikai cégek, a Royal

Exchange is kivonuljon, bár ez a veszély igazán elképzelhetetlen.

Erre több mód van és bár a mai vezetőség azokat legalább úgy ismeri, mint én, csupa szentimentalizmusból is, de meg, hogy minél nagyobb rétegek siethessenek a segítségükre, felsorolom a legkézenfekvőbbeket.

1. Revízió alá kell venni az 1929. óta egészen 1935-ig kifizetett és kifizetendő 500.000 pengős tételt, mert ekörül már én is több szerződésbontó okot ismer tettem. — Ha ez így nem megy, talán rá lehet birni a másik szerződő felet, ép úgy mondjon le az illetményekről, mint az illető funkcionárius a 3000 pengőről! (Csak azután rá ne beszéltesse magát az elfogadásra, mint az a másik az 1500 pengőre.)

2. Be kell szüntetni a jutalékfizetéseket olyanok számára, akiknél a jogfolytonosság meg nem állapítható.

3. A régebben rendkívüli szervezési költség számlára, újabban jogi költség számlára folyósított azon összegek visszajárnak, amelyek eredetét még az sem moshatta fehérre, hogy a 800 pengőket 400 pengőkre alkudta le a folyósítással felhatalmazott megbízott.

4. Megállapítandó, hogy az intézet nevében felvett kölcsönök után, — amelyekből például az 1931-es jégkárak fizettettek, — nem túl magas kamat számított-e, mert akkor e címen úgy banktól, mint a Steauától visszajár. Bár ez szinte lehetetlenség!

5. Végül megállapítandó, miért emelkedtek 1931. óta a viszontbiztosítási díjak, mikor például a direkt díjak folyton estek? Ki felelős ezért, kinek az utasítására dolgozott és milyen előléptetésben részesült?

Ezek mind igen fontosak a vállalat felvirágoztatása érdekében és később, ha sor kerül rájuk, még én is foglalkozom velük.

Addig kérem olvasóim szíves türelmét.

Miért mérgező a fagylalt, erre ad választ riportunk

Néhány nappal ezelőtt véletlenül bevetődtem a Rákóczi téri vásárcsarnokba. A gyümölcsösök mellett elmenve, belebotlok két emberbe, amint egy kosár cseresznyét visz. Rohadt, penészes, kukacos volt az egész kosár, körötte csak úgy bűzlött a levegő.

— Legfőbb ideje, hogy ezt már szemétre dobják, — jegyeztem meg.

— Nem dobják ezt a szemétre, — szólalt meg mellettem az egyik gyümölcsös kofa.

— Hanem? — lepődtem meg.

— Viszik a fagylaltoshoz.

— A fagylaltoshoz? Minek? Csak nem...

— De igen. Ebből készül a fagylalt.

— Ugyan, az nem lehet.

— Dehogyan sem. Mindennap visznek.

— És ebből csinálják? Hol az a fagylaltos?

— Itt mindjárt a szomszédban. De hát nemcsak az egyedül jön ide selejtes gyümölcsért. A többi is ilyenből csinálja.

— „Selejtes gyümölcs“ ez a szemét? És mind eb-

ből csinálja? Ez csöppet sem gusztusos.

— Hát jó azért az a fagylalt. Nem rossz az a cseresznye sem, csak enni már nem való, de fagylaltnak éppen jó, — nyugtatott meg a kofa.

Nem volt módom, de gusztusom sem ellenőrizni: valóban minden fagylaltos ilyen anyagból készíti-e a portékáját. Nem is valószínű, de annyi kétségtelen, hogy akad nem is egy lelkiismeretlen „vállalkozó“, aki fittyet hányva a legelemibb egészségügyi követelményeknek, néhány pengő haszon többletért tömegek testi épségét, sőt életét teszi kockára. Emlékezzünk csak vissza a közelmúlt súlyos fagylaltmérgezési eseteire. Pedig ezeket csak szórványosnak szabad neveznünk, mert ilyen viszonyok mellett valóban csoda, hogy nem fordul elő minden nap néhány végzetes kimenetelű szerencsétlenség. De minden csoda csak három napig tart.

Legfőbb ideje, hogy az illetékes tényezők, elsősorban a tisztifőorvos alaposan a mélyére nézzen ennek a kérdésnek. Természetesen nemcsak a fagylaltosok körül található visszásságok. Éppen a fenti eset kapcsán szemlét tartottunk a különféle ételmiszer- és csemege-

boltokban. Megdöbbenő nemtörődömséget, sőt lelkiismeretlenséget tapasztaltunk.

Az már a szóra sem érdemes csekélységek közé tartozik, hogy számtalan hentesnél és mészárosnál a ségéd vagy a tulajdonos egyik pillanatban a piszkos, ezer kézen megforduló, minden baktérium tanyájául szolgáló pénzt számolja, azután meg a húst fogdossa, anélkül persze, hogy észébe jutna a kezét akárcsak le is öblíteni. Hiszen erre módja sincsen, mert naponta pár százszor kellene a vízvezetékhez szaladnia.

De nem jobb a helyzet a kis csemegésboltok nagy tömegében sem. Cukorka, sajt, szalonna letakaratlanul, szabad prédául a *legyek nyüzsgő csapatainak*. Sőt jártunk egy helyen, ahol a szögére akasztott lógó kolbászok között függött a *légyfogó* is. Minden kis légáramlat meglengette, lóbálta és a *légyhullák félpercenként oda-dörzsöltek* a „*kínálkozó*“ (?) kolbászok oldalához.

Minek folytassuk? Ennyi bőségesen elég. Nemcsak mi láttuk ezeket a gyomorkavargatóan visszataszító eseteket. Tegyen egy sétát a tisztifőorvos úr, ő is látni fogja. Nézze meg, és *intézkedjék!*

Szegény gyerek strandüldője

Szerencse, hogy bőven kerül asztalunkra manapság képes melléklet. Ebből annyi sok mindent lehet megtudni arról, hogy mi szép és jó történik a nagyvilágban. Ilyen revüben lehet látni azt is, hogy egyes világvárosokban hogy oldják meg radikálisan a szegény gyerek strandolását. Így a kép úgynevezett városi kútat mutat kánikula idején, a víz csobogva ömlik a Neptunok és egyéb vízi hatalmasságok szájából és a vízben vígan locsolják egymást az ucca árvái, akiket a pesti argot srácoknak is nevez.

Bizony, a mi srácaink nemigen jutnak strandoláshoz, fürdőhöz, pedig annyi fürdők van, hogy csak no, a városnak is éppen elég és azt is szaporították nemrég egy (legalább árát illetően) jókora darabbal.

Az úgynevezett közegészségügy se szenvedne, ha közttereinken épülne néhány ilyen kut (a szobrázokra is elférne kevés kereset, pláne ha a nagyon tehetséges fiatalját is szóhoz engednék).

Mert van ugyan ingyen fürdő, de mennyi a költség, amíg a nincstelen ember odaér! Visszatérünk a közegészség dolgára, amikor azt mondjuk, hogy főleg nyári időkben nem közömbös a nagyváros előkelőinek sem, hogy fürdik-e az uccagyerek, avagy sem. Mert a bacillus igen furcsa szerzet, nem respektál rangot, előkelőséget és a meleg, meg a piszok nagyon élteti.

Víz — hála Istennek — van elég. Adjunk belőle minél többet a szegény gyerekeknek.

Ha szereti a

JÓ BORT

csak

SZEKSZÁRDIT igyon.

Kapható: Józsei ucca 19. pincehelyiség

Telefon: 320-63 5 litert már házhoz szállítunk.

Szekszárd borvidéki bortermelők állami ellenőrzés alatt álló pinceszövetkezetének termelői kimérése, poharazással.

Az üvegkartel árai és nyeresége

Fehér Tivadar kiváló képességeit nemcsak a cseh patrónusok ismerték el, hanem az a község is, amely díszpolgárává választotta. Csupán egyetlen fórum nem látja teljesen elfogadhatónak a Fehér-rezsim működését és nagyon érdekes, hogy ez éppen az érdekelt szakma, a kereskedők ama tábora, amely *Vitreák* árdiktaturája alatt nyög és amely (milyen csodálatos, nemde!) nem tudott még eddig eredményt elérni *Fehérék* árpolitikájával szemben.

Mint halljuk azonban, a közeljövő meghozza az enyhülést ebben az irányban, mert megindul az az akció, amely a magyar kereskedők és ezeken keresztül persze

a magyar fogyasztók érdekeinek

védelmét célozza.

Mi teljes szívvel állunk ennek a törekvésnek szolgálatába és újból kiadjuk a jelszót:

parlament elé az üvegkartel ügyével.

Megint áruház-invázió?

Csak az imént adtak ki körözőlevelet a gyászos emlékü *Kristóf*-áruház egyik tulajdonosa ellen, csak egészen rövid ideje, hogy a *Kosár* akkorát bukott, hogy egynémely hitelezőnek ma is fáj a zsebe tőle és íme, már ismét újabb alapítások híre rémíti a kedélyeket.

Ha úgy vesszük, elvégre a közönségnek már csak azért is mindegy, mivel ezt a közömbösségét, amely talán rajta kívül álló okokból fakad, ugysis dokumentálja, akármilyen zajjal, dzsesszel, ívlámpákkal (vilanyszámla kifizetetlen) és oszlopokkal (építész perel) nyílik is meg az új áruház, amely persze valami exotikus névre hallgat. Végtére is, ha van pénz reá? De hol az értelme? Minek? Kinek?

Ugy halljuk, a *Tempo* akar terjeszkedni.

Mi a *Tempo* majdnem ingyen akcióit annakidején elítéltük és kereskedelemellenesnek véltük. Véleményünk persze ma sem változott.

És ha az új áruház megszületik és *Tempo*-szellemben működik — ámbár 100 %-os hívei vagyunk a kereskedelem szabdságának —, akkor meg kell találni a módot arra, hogy az illegális árrombolást az élet-halálharcot folytató kereskedelem érdekében megakadályozzák.

A Victoria Biztosító idej mérlege

A Victoria Biztosító most tette közzé az 1933. évi mérlegét, melynek imponáló számadatait az alantikban közöljük.

A társaság összes bevétele az előző évi áthozattal együtt 358.588.242.05 márka, ebből az életbiztosítások idej díjbevétele 54.485.568.47 márka.

A társaság tüzdíjbevétele 4.586.163.70 márka, betörés díjbevétele pedig 1.058.152.88 márka volt és az elemi ágazatban 531.710.06 márka tiszta nyereséget ért el.

Az intézet Magyarországon tovább szervezkedik és igyekszik itteni üzletállományát a lehetőség szerint a legnagyobb mértékben fejleszteni. Legújabbban a korszerűség követelményeinek megfelelően, a kisösszegű életbiztosítások művelését is bevezette, még pedig 6000 pengőig orvosi vizsgálat nélkül.

Sietnek a vidéki bankok az árverésekkel

Íme a lista

A vidéki bankok egymás után tűznek ki árverést fizetni nem tudó kiscgazda adósaik ellen. Nem várják az időt, amikor a gazda megkapja terményeiért a pénzt.

A következő árveréseket tűzték ki különböző vidéki bankok adósaik ellen:

A *Simontornyai Takarékpénztár* 200 pengőért árvereztet el egy házat. *Pelce József és neje* vették fel ezt a kölcsönt a Tolnanémedin levő 2 hold és 1377 négyszögöles szőlőjükre és lakóházukra. Fizetni nem tudták a 200 pengőt és most a *Simontornyai Takarékpénztár* árverezteteti 1278 pengős kikiáltási áron.

A *Gávai Takarékpénztárnál* Geréb Jánosné árverezteteti a bank 349 pengő tőke, *írd és mondd 11%* kamat fejében. Geréb-nének Buj községben van 2 hold 279 négyszögöl, szántója. 1612 pengő a kikiáltási ár.

A *Zalamegyei Vármegyei Bank és Takarékpénztár* 700 pengő miatt árvereztet 1850 pengőre becsült teheneket és lovakat.

A *Zalaegerszegi Bank* is siet árvereztetni 4450 pengőre becsült eséplőgépet, lovakat, marhákat stb.

A *Zalegerszegi Központi Takaréks* 510 pengős követelésére négy helyen is árverést tűzetett ki adósaik ellen. Mellesleg megjegyezzük, hogy az egyik ingatlan kikiáltási ára 871 pengő.

A *Nagykőrösi Községi Takaréks* 1190 pengő miatt árverezteteti *Toth Sándort*.

A *Kalocsa Egyházmegyei Takaréks* *Bajó János* és nejét 840 pengős adósság miatt.

A *Gyöngyösi Bank* 780 pengős adósság miatt árverezteteti *Domszóló* községben *Árva Andrásné* és *Hasavecz Flóriánt*.

A *Esztergomi Kereskedelmi és Iparbank* *Ottinger István* 2400 pengőre becsült ingatlanát árverezteteti 750 pengő miatt.

Egyik nagy bank ügyésze maga mondta: Hja! Kell a pénz, nem kapok költséget, csak árverés után. Akkor mehetek nyaralni.

Várhattak volna a bankok a termés betakarításáig.

Itt volna az ideje az árverési törvényt módosítani.

Miért nem megyek Siófokra?

Imádom a Balatont. Frázisok nélkül szeretem és becsülöm gyönyörű kincsünket, selymes vizét, ölelő fövényét, színét. hangját, levegőjét.

Mégis messze kerülöm nyaralóhelyei közül Siófokot.

A kártya miatt, amely olyan ennek a különben pompás helynek arculatán, mint a gyönyörű női teint-en egy csúnya, nagy gennyes kelés.

Való-e Siófokra a kártya? Nemzetközi fürdőhely-e Siófok, avagy szerény polgári családok pihenője?

Nem vagyok elvi ellensége annak, hogy valamelyik elsőrangú magyar fürdő-, vagy üdülőhely játékkaszinó engedélyt kapjon. Például a Margitsziget. Ide való lenne, Budapest Fürdőváros keretei elbírják, idegenforgalmi céljai szinte kívánják.

De Siófokon?

Mennyi keservesen összpórolt nyaralási pénz úszott el egyetlen éjszaka a siófoki zöldasztalokon. Feleség és gyerekek egészsége, a dolgozó családapa pihenője, egész év elnélkülözött garasai!

Rendet kell teremteni Siófokon, ahol szervezett kártyás társaságok várják az áldozatokat.

Ha *Ertlék* ezt nem akarják megérteni, legyen mód arra, hogy megértessék velük.

Spolioté, avagy a személyi hitel regénye 1934-ben

Nem nagyon bizalomgerjesztő ez a Zichy Jenő uccai ház, minél beljebb kerül az ember, annál kevésbé. A tekergő, szűk lépcsőház olyan sötét, hogy fényes nappal nyugodtan kirabolhatnák a gyanútlan és védtelen idegent. Igaz ugyan, hogy ez nem a lépcsőházban történik. Van erre a célra sokkal alkalmasabb helyiség. Komfortos ház ez.

Kissé körülményes ugyan ezt az alkalmasabb helyiséget megtalálni, de végül mégiscsak ráhibáz az ember. A folyosó egyik zugába rejtették el, ügylátszik, nem igen akarnak büszkélkedni vele. Az ajtó mellett horpadt bádogtábla:

Spolioté
kereskedelmi és pénzügyi
vállalat.

Az előszobában néhány ajtó, az egyikken papendekli táblára kék ceruzával felmázolva: *Igazgató*. Alatta egy másik: *Hitelnyújtással nem foglalkozunk!*

Alacsony, lomhamozgású ember fogad. Kopott, szürke lüszterzakót visel, erősdioptriás szemüveget, hihetetlen lassan beszél. Kiderül, hogy ő az igazgató. Valószínű azonban, hogy a vállalat cégvezetője, könyvelője, száldakontistája és irodaszolgája is egy személyben, ami kétségtelenül sokoldalú képességeknek és fáradhatatlan tevékenységnek a jele.

Elmondjuk, hogy *személyi hitelre* van szükségünk. Mindössze néhány napról van szó. Addig biztosítékul letétbe helyezzünk néhány zálogcédulát 80 pengő értékben.

A kis emberke hevesen tiltakozik. Szó sem lehet róla, ilyen üzlettel a „vállalat” nem foglalkozik, kinn is van az ajtón. Arról lehet esetleg szó, fűzi hozzá jóindulatúan, hogy megveszik a zálogcédulákat. Ad értük 25 pengőt.

- A holmik kellenek, nem adhatom el.
- Akkor nagyon sajnálom.
- Pedig úgy hallottam, hogy önök adnak kölcsönt is.
- Kitől hallotta?
- Neumayer úrtól. Ő küldött.
- A Béla?
- Ő.

— Miért nem mondta mindjárt? — válik egyszerre barátságossá az ábrázata. Az egészen más, ha a Neumayer úr küldte. Tudja, — közli bizalmasan — idegenekkel nem szívesen kezünk el.

Közben míg beszél, egy menthetetlenül leveleire való szívtart akar összenyálazni, de sikertelenül.

- Mennyire volna szüksége?
- Harminc pengőre.
- Ugyan, hogy gondolja?! — háborodik fel. Mutassa csak azokat a cédulákat! — teszi hozzá rögtön.

Fontoskodva átnézi, ráncolja a homlokát, összehúzza a szemét a pápaszem alatt, végre megszólal:

- Tizenöt. Na: húsz, hogy lássa, hogy kivel van dolga!
- Látom én azt már anélkül is régen, csak nem mondom neki.
- És mennyi kamat?
- Húszra öt.
- Szóval huszonöt százalék.
- Na igen, mondhatjuk így is. Harminc napra persze. Ha addig nem jön, kiváltom, az megint 5 pengő.
- Meg is lehet hosszabbítani?
- Igen, az nem okoz nehézséget. Én mindig meg akarom könnyíteni a felek helyzetét.
- Na jó, köszönöm.

Megfordultam és indultam kifelé. Úgy meglepődöt, hogy csak akkor kiáltott utánam, amikor már betettem magam mögött az előszobáját.

Betiltják a szurkálós csokoládét

Körülbelül egy esztendővel ezelőtt kezdtek feltűnni a pesti uccán a csokoládégyárak szurkálós szerencseszerkezetei, amelyek a játékszenvedély felkeltése révén meglehetősen emelték a csokoládé fogyasztást. A szurkálós üzlet nagyon jól ment és éppen ezért az érdekeltek gyárak a játékszerkezeteket egyre tökéletesítették. Így például Weisz Márton pincér találmányával bevezették az apró kis színes lámpákat meggyújtó szerencseautomatákat is.

Ezeknek a szerencseautomatáknak a felállítása természetesen igen rontotta a kisebb csokoládégyárak üzleti lehetőségeit, hiszen ezeknek hasonló szerkezetek beszerzésére nem volt pénzük. Az üzleti veszély már oly nagy volt, hogy a kis csokoládéüzemek bírói beavatkozást tartottak szükségesnek. Próbaképpen az Ungár-féle csokoládéüzem pert indított a Korona csokoládégyár ellen, kérve, hogy tiltsák el a Koronát a szurkálós szerkezetek használatától. Ez a per jogerős ítélettel véget ért. A bíróság kimondta, hogy a Korona csokoládégyár a szűrős automatákat nem használhatja, mert az ezek alkalmazása sorsjáték jellegével bír, már pedig tárgysorsjáték engedélye a Koronának nincs.

Ennek az ítéletnek a birtokában a Koestlin cég ellen is hasonló pert indítottak Ungárék. Koestlinék az esetleges reájuk nézve kedvezőtlen ítéletet úgy akarták megelőzni, hogy pergátló kifogást emeltek előadván, miszerint telepük Győrben van, Budapesten tehát ők nem perelhetők. A pergátló kifogásnak az első bíróság helyt adott ugyan, de most a Kuria Ternovszky tanácsa felső fokon elutasította azt. Végzésében kimondta a legfelsőbb bíróság, hogy a Koestlinék perelhetők Budapesten, mert itt fiókjuk van, már pedig a vállalatok nemcsak a fő, hanem fióktelepük helyén is perelhetők.

Ilyen körülmények között most már rövidesen ítélet hangzik el a Koestlin szurkálós automatái ügyében is. A már hasonló ügyben hozott ítéletet figyelembe véve nem lehet vitás, hogy a Koestlin céget is eltiltják a szurkálós szerkezetek használatától és ezzel a csokoládégyárak sorsjátékának befellegzett. Egyes csokoládégyárak újabb piros nyelvű szerencsenyekkel próbálkoznak, ez a módszer azonban szintén sorsjáték, ami a szurkálástól nem különbözik. Nagyon valószínű tehát, hogy a bíróságok a vörös nyelvű szerencsenyeket is el fogják tiltani.

Részünkről csak örülni tudunk ennek a bírói határozatnak. Kíváncsi, hogy a csokoládégyárak készítményeiket az árú jó minősége és egészséges reklám révén, ne pedig a játékszenvedély felkeltésével tegyék széles körökben népszerűvé.

x) A Hángya Szövetkezet

35. évi rendes közgyűlését tartotta a közelmúltban. Az igazgatóság jelentését elfogadták.

x) A Magyar Francia Biztosító Rt.

nemrég tette közzé 1933-as mérlegét, amely 50.709 P tiszta nyereségről számol be.

x) A Chinoin Gyógyszer és Vegyészeti gyár Rt.

múlt hó 17-én tartotta közgyűlését. A vállalat az 1933-i üzletében 11.958 P tiszta nyereséggel dolgozott.

x) A Debreceni Első Takarékpénztár

1933. üzletét 16.104 P tiszta nyereséggel zárta.

Morfium a láthatáron

Hatóságaink erőteljes küzdelmet folytatnak az ópium és a morfium lelkiismeretlen terjesztői ellen.

Ugy látjuk, szükséges is ez az erély, mert a méregharamiák működnek. Sajnos, nagyon sok gyógyszerhárra rábizonyult az utóbbi időben, hogy ezekkel a körökkel kapcsolataik vannak. Nemrég ítélték el egy gyógyszerhárost kábítószer forgalombahozataláért. Most újabb esetről ad számot a kitűnő „Magyar Dro-gista”. Itt hozzuk a figyelemreméltó közleményt:

„Ismét eljárás indult egy morfiumot kiszolgáló gyógyszerész ellen.

Csak rövid idővel ezelőtt emlékeztünk meg egy előkelő belvárosi gyógyszerérteljesítő tulajdonos esetéről, akit a rendőrség kábítószer szabályellenes forgalombahozataláért 400 pengő büntetéssel sújtott. Most arról értesülünk, hogy egy VII. kerületi gyógyszerész egyszerű cédulára 100 gr 4% morfinoldatot adott ki a hozzá beküldött agent provokateurnek, akit a detektívek a gyógyszerhárból való kilépésekor azonnal visszavitték a gyógyszerhárhoz és ott jegyzőkönyvet vettek fel. Az eset itt súlyosabb, mivel az illető gyógyszerháros tulajdonosa csak nemrégiben állt egy kellemetlen morfinügy központjában.“

A jégkartel nem tudta agyonütni a kis jegeseket

Az új jégrendelet a napokban jelent meg. A rendelet megjelenését hosszú és viharos tárgyalások előzték meg.

A jégkartelnek nem volt elég az a haszon, amit a műjéggyártáson profitált, hanem minden törekvése az volt, hogy a műjéggyártást betiltsák.

A természetes jeget kisemberek termelik. Azok hordják a folyókról, azok vermelik és természetesen azok is árusítják.

Árban nagy differencia van, mert a jégkartel 2.60—2.20-as áron hozza forgalomba a műjeget, míg a természetes jég 1.80—2 pengős ár között mozog. A természetes jég hosszabb ideig eláll, tartósabb, tehát jóval olcsóbb.

A jégrendelet megengedi a természetes jég használatát, természetesen hatósági ellenőrzéssel, de ez az ellenőrzés fennáll a műjéggyártásnál is, mert csak fertőzés mentes vízből szabad a műjeget készíteni.

Van még úgynevezett „korlátolt forgalmú jég” is. Ezeket csak különleges edények hűtésére szabad használni. Háztartásoknak nem szabad eladni.

Hatósági bejelentés alá tartozik, ha 25 méterháznál több jég van elraktározva.

A hatóságok megígérték, hogy minden eszközzel megakadályozzák a jégkartel nagy haszonszerzését.

A hatóságok fogják tehát ellenőrizni, hogy a jéggyárak mesterséges jég hiányt ne csináljanak, mert ezzel az árat emelik fel. Gondoskodni fognak arról, hogy kellő mennyiségű jég álljon a fogyasztók rendelkezésére.

x) A Fonciére biztosító

fennállásának hetven éves jubileumát ünnepelte a június 30-án megtartott közgyűlésén. Az intézet 1933. üzletévi osztaléka 2.50 P (5%).

x) A NOVA közlekedési és ipari Rt.

június 30-án tartott közgyűlést. Tiszta nyereségül 170.942 P-t mutat ki, osztaléka 50 fillér.

x) Weiss Manfréd Acél- és Fémművei Rt.

közzétette 1933. évi zárszámadását. A bruttó bevétel 6 millió P-n felül van, a tiszta nyereség nagyobb, mint az előző évi (1932-ben 262,000 P) 336 ezer P.

Kedves Szerkesztő,
levelem elejére kívánczik az a kétségtelenül korszerű jelenség, helyesebben meglepetés, amely az uborkaszезónban az óbudai Kisfaludy Színházzal kapcsolatban érte a „színházi professzorokat“.

Szerződés nélküli, frissen végzett növendékek, a sok kilencelés és protekció után való futkosás helyett, gondoltak egy nagyot és saját veszélyükre kibérelték az óbudai Kisfaludy Színházat.

Eddig remek. És ezután még remekebb. Ime egy-két adat:

A két direktor huszonhárom éves. (Berkes János, Sándor Ferenc.) Legidősebb tagjuk 25 éves. A díszleteket maguk festik. Negyven embernek adnak kenyeret. Nyolctagú zenekaruk van. (Karmester: Dégen Dezső. Igen ügyes!)

Mindennap zsúfolt házuk van. A jövő héttől irodalmi délutánokat rendeznek. Ügyesek, kedvesek, szerények és főleg tehetségesek.

A Kisfaludy Színház eddig bukducstolt. Levitézlett direktorok utolsó állomása volt. A közönség teljesen elszokott a színházról és az utóbbi időben az óbudaiak csak a mozikat látogatták. Most megtört a jég. A fiatalok hite, lelkesedése, pályájuk szeretete felmelegítette a közönséget.

Nincsenek kauciók alkalmazottaik, sem gazdasági főnökeik, sem ruhatáros-dramaturgiaik. Csak: becsületes akarásaik.

(Ja igen és amint említettem: táblás házaik.)

Amikor az engedély ügyében a városházán jártak, a véletlenül ott tartózkodó *Sebestyén Géza* odaszólt nekik:

— Ha esetleg nagyon égtek, ... ott a Duna.

Szerényen megköszönték a nagy professzor tanácsát.

Azóta: a nagy professzor egyszer már *becsukta* a színházat. Ők: *mindennap két előadást* tartanak.

Bizony, bizony az idők változnak és vannak dolgok professzor urak, amihez a változott időkben: érteni kell.

Megnéztem az előadást. Fegyelmezett, nagyon komolyan vett játék. *Lilla Mária*-ból jó színésznő lesz. *Madarász* ügyes. *Basa* is sok tapsot kapott. Igen tehetségesek: *Pillér*, *Cz. Turáni*, *Zádor Éva*, *Szánthó Klári*.

Jellemző, hogy a mozisok feljelentették a fiatal társulatot a fővárosnál. Kifogásolták a meg nem engedett nagyságú plakátok kiragasztását. Természetesen nem volt igazuk. Azt azonban elérték, hogy egy kiküldött túlbuzgó ellenőr átragasztatta azokat a helyeket, ahol két plakát volt egymás mellé ragasztva.

Az óbudai kurucos közönség estére csak azért is megtöltötte a színházat.

Érdekes az is, hogy a rosszgyomrú színházi emberek, mennyire nem bírják az új emberek sikereit. Gáncsolják őket. (Sokáig már nem.) A színpadi kiadó 70 pengő előzetesen lefizetett jogdíj ellenében egy hétre megengedte az egyik operett eljátszását. Harminc pengőt külön kért az anyagért. Az anyagot még

ma sem kapták meg. A harminc pengőt sem — vissza.

Vitakoznak. Hátha tönkremennek. (A halál ellen nem orvosság ez a mentalitás. Higgyék el, hogy ez: finis.)

A „*Tabáni orgonák*“ ba teletüdővel pumpálják a levegőt. Nem hisszük, hogy sikerrel. Minden kedves romantikáját, nívóját elvesztette az a színház. Volt idő, amikor az volt a nyári Nemzeti Színház. Most már a „*Műszinkör*“: jobb.

„... itt a szerelem“. Bizony itt van már néhány ezer év óta. Ügyesen van rendezve, van sok móka is benne. Még talán a legjobb a nyári dolgok között.

Nyáron, szalmaszálon szürcsölve élvezhető.

A *Vígsház Bús* és *Fekete* darabja mintha ellanyhult volna. A kasszaraportot nem ismerem, de azt tudom, hogy *leépítenek*. Spórolnak. *Szenkárt* — aki a harmóniumkíséretet szolgáltatotta napi nyolc pengőért — *elbocsátották*.

Rosszak a viszonyok. Eddig csak 150.000 pengőt vetek be. Megjegyzem, hogy a darab beharangozásakor különös kihangsúlyozást nyert, hogy szegény kisembereket óhajtának nyáron át kenyérhez juttatni. Milyen furcsa, hogy nálunk az ilyesmi mennyire nem fontos.

Hevesi Sándor dramaturg-főrendezője lett a *Magyar Színháznak*. Nagyon, nagyon kíváncsiak vagyunk. Ugyancsak a Magyar Színházhoz került rendezőnek *Kürti Pál*, a Belvárosi Színház volt dramaturg-rendezője.

A *Belvárosi Színház* is gondoskodott új rendezőről. A fiatal, tehetséges, de túlságosan hevülékeny *Vajda Pált* szerződtette *Kürti* helyébe.

A *mozik frontján*: minden csendes. A „*Bor*“ kár volt felújítani. Az *Omnia* meg is bánta.

A *Royal Apollóban* siker van. Az „*Erős férfi és gyöngye nő*...“ nyári viszonylatban tartja magát. A nő egy kicsit tényleg gyenge. Azért: erősebb, mint a férfi. Mert a férfi a telet nem is bírta.

Pásztor Béla már készíti a *Rádus* műsorát. Mindenkit verni akar.

Nem ártana már egy kis felfrissülés. Hol vannak az expreszionista külföldi filmsikerek? Hol késnek? Addig jöjjenek, amíg a közönség ép úgy el nem szokik a mozik látogatásától, mint ahogy a színházaktól elszokott.

Bízok és remél az örökké optimista

Olivér.

*) A MFTR „*Erzsébet királyné*“ társas hajóutazását legközelebb július 16—23-ig rendező az *Al-Duna* legszebb részének megtekintésére.

Ufáék új útjai

Kevés ízelítőt kaptunk *Ufáék* jövő programjából. Hat filmet mutattak be a te. meghívottaknak. Mind a hat produkció jó, megállja a helyét és ami a legfontosabb, jót ígér. Azt, hogy végre kinyílt a pesti vezérlet szeme és képes érzékelni, mi kell a pesti publikumnak. Hosszú és rögzös volt az út, amíg ide eljutottunk. Meggyőződésünk, hogy főrészünk van ebben azoknak az uraknak, akik eddig (Antal-éra) a háttérbe szorítva hiába igyekeztek jobb irányt szabni az *Ufa* üzleti politikájának. Örvendénénk, ha ez a jobb és hasznosabb belátás maradna az irányadó.

Kérdés, nem késett el vele az *Ufa*?

Lehet-e olyanmértvű elidegenítés után a nehezen felmelegedő közönséget visszahódítani.

Reméljük és kívánjuk.

Már csak annak a néhány (sajnos nem túlsok) lelkes magyar szakembernek kedvéért is (és elsősorban miattuk és értük), akik az *Ufánál* keresik jól megérdemelten kenyerüket és akik éjt és napot egybevetve dolgoznak a jobb jövő kiküzdéséért.

Judengasse-e a Kazár ucca?

Mindenütt tiltsák be a közönség hívogatását

A kitűnő „*Kereskedelmi Figyelő*“ tette szavá azt az érdekes pert, amelyet néhány előkelő férfiruhakereskedő indított a Kazár-uccai ruhakereskedők ellen. Azt kérték a bíróságtól, hogy tiltsák el a behívogatást a Kazár-uccában. A bíróság — nagyon helyesen — ítéletével teljesen a felperesek mellé állott és bár a Kazár-uccaiak a védekezés összes lehető eszközei között még azt is felhozták, hogy ők a „*Judengasse*“, nekik külön szokásjoguk van, kötelezte a Kazár-uccát a behívogató rendszer megszüntetésére.

Mondanunk sem kell, nagy a gyász azóta a Kazár-uccában. Viszont nemcsak az érdekelt kereskedők vették megnyugvással tudomásul az ítéletet, hanem a közönség is, amely nem óhajtja a „*Judengasset*“ a maga külön szokásaival és törvényeivel, amelyek persze szöges ellentétben állanak a főváros világvárossá fejlődésének érdekeivel.

Valami „bibi“ azonban mégis van a dologban. Nevezetesen, miért nem terjeszkedtek ki az említett felperes kereskedők a város egyéb pontjain garázdálkodó behívókra, így például a

Rákóczi-útiakra,

ahol valósággal dühöng a behívogatás.

Évekkel ezelőtt írtunk már erről a témáról és sürgős orvoslást kértünk. Elsősorban azért, mert a *Rákóczi-út* főútvonal és mint ilyen az idegenforgalom egyik főútiránya is. Nem érdektelen tehát, hogy néz ki a *Rákóczi-út* képe. Bizony, elég szomorút mutat ez a kép. Tele ez az útvonal uccai nőekkel és azzal a haddal, amely a főváros legaljáról kerül ki e hölgyek állandó kísérelőjéül.

Valamit illenék tenni avégből, hogy ez a szép útvonal kellően illeszkedjék a szerepbe, amelyet városunk fejlődésében betölteni hivatott.

Ezek elsősorban

erőteljes erkölcsrendészeti tisztogatás és a behívogatás radikális megszüntetése

lennének.

Kötelező lesz a filmoktatás az összes középiskolákban

A tandíjakat ezért 30%-kal felemelik

A közoktatásügyi miniszteriumból közvetlenül lapunk zártakor arról értesülünk, hogy az 1934—35-ik tanévben Hóman Bálint közoktatásügyi miniszter rendeletére bevezetik az összes középiskolákban, a tanító és tanítónő képezdékben a kötelező filmoktatást. A közoktatásügyi miniszteriumban esztendőig dolgoztak az újítás megvalósítása érdekében. A filmoktatás tanításának tanterve teljesen készen van s mert annak elhalasztása káros lenne a tanulóifjúságra nézve, a közoktatásügyi miniszter ezért úgy intézkedett, hogy a most következő tanévben az ország összes középiskoláiban megkezdődjék. A filmoktatás a közoktatásügyi költségek emelésével jár, s ezért a miniszterium kénytelen az azzal járó kiadásokat áthárítani a tanulóifjúság szüleine, illetve hozzátartozóikra.

Lapunk egyik munkatársa a filmoktatás ügyében kérdést intézett *Petry Pál* állomtitkárhoz, aki válaszában megerősítette azt az értesülésünket, hogy az idén kezdődő tanévben az összes középiskolákban megkezdik a filmoktatást. Itt említjük meg, hogy több külföldi államban, de különösen az amerikai iskolákban már esztendőkkal ezelőtt rendszeresítették az elméleti és gyakorlati filmoktatást, amelynek praktikus hatása az illető országok filmfejlődésén máris rendkívül előnyösen tapasztalható.

Schullerék író-toll-monopóliuma ellen

Több ízben tettük már szavá a *Schuller-írószergyár* író-toll-monopóliumának ügyét, amely a nyáron sem aludhat el, hiszen a szülők feje már most fő a közelgő tanév költségeitől.

Megkérdeztünk egy városi illetékest erről az úgyról. A városatyá, aki igen behatóan foglalkozik az iskolai kérdésekkel, a következőkben fejtette ki álláspontját az író-tollmonopóliummal kapcsolatban:

— „Minden törekvésünk odairányul, hogy az iskolázató szülők terhein könnyítsünk. Természetes, hogy foglalkozni fogunk tehát ezzel a kérdéssel is, amely a tankönyvdrágasággal rokon. Még az iskolaév megkezdése előtt találunk módot arra, hogy az illetékeseket a közönség érdekeinek fokozott védelmére felszólítsuk.“

Ime, a Magyar Közélet közérdekű akciója sikerrel kecsegtet. Ebben mi percig sem kételkedtünk. Elvégre mégis csak fontosabb a magyar közönség egyetemének érdeke, mint egyetlen vállalat, maximum 8—10 részvényes zsebe.

Budapest költője: Jávor László.

Ezt a címet adjuk a fiatal újságírónak, aki a „Szomorú vasárnap“ című dalával tette nevét országszerte ismertté.

Most egy költeményét olvastuk lapjában, „*Gyöngyvirágos májusi este*“ címűt, amelynek hangja tökéletes kifejezője az 1934. keserőségeit élő, vajudó, vibráló Pestnek. A vers szépsége keresztülsugároz *Jávor* lapja keretein és érdemes lenne messzehangzóbban méltatni, annyira igaz, annyira művésziösen őszinte, mélyenjáró és mégis könnyed. Ezzel a versével a legelső sorába avansált *Jávor* László, akinek közeljövőre ígért verskötetét ezek után fokozott figyelemmel várhatja az országnak igaz líráért még mindig lelkesedő közönsége.

Milyen a magyar gyógyforrások vize?

— dr. Nemes Jenő György felhívása a Budai Napló-ban. —

Arra a fiatal orvosra, aki a kitünő „Budai Napló“ hasábjain szóváltotta a gyógyforrásállomás ügyét, már több ízben felhívtuk az illetékesek figyelmét.

Csodálatos, hogy évek óta fokozott propaganda folyik fürdő- és forrás-ügyeink mellett és ez a kérdés, amely pedig előljárója, valóságos conditio sine qua non-ja, még nem került döntésre.

Milyen a magyar gyógyforrás vize?

Ezt hivatott kutatni, megállapítani és publikálni a gyógyforrásbiológiai állomás.

Kell, hogy illetékeseink úgy értsék ezt, hogy a sürgősségét lássák benne legelőbb és miután úgyszólván adódik hely és lehetőség részére, azonnal megvalósításához lássanak.

Enélkül csonkák gyógyforrásaink és természetesen csonka az eredmény is, amelyet a magyar közönség ebből a mérhetetlen értékű kincséből élvezhet.

A textilfront napirendjén

most a detailárusítás szerepel. Goldbergerék ismert elismerésméltó állásfoglalása után sem sikerült ebben a kérdésben megnyugtató helyzetet teremteni. A GFB nem tágitott, amit mindenki előre látott, aki ismeri Fekete Jenő minéműségét. Most pedig újabb sérelem éri a kereskedelmet. A Heller és Askonaz című vállalkozás szándékozik a Pók mintájára berendezkedni Budapesten. Öt fiók felállításáról tárgyalnak.

Kíváncsiak vagyunk, mit szól ehhez a Kereskedelmi és Iparkamara.

Magyar tudós világraszóló felfedezése a cukorbetegség gyógyítása terén.

A magyar tudományos kutatásnak ismét világhírnevet szerzett egy magyar tudós: dr. Hermány Sztankay Aba debreceni egyetem magántanárunk a cukorbetegség gyógyítása terén új, eddig még nem ismert és nagy eredménnyel bíró felfedezést tett. Felfedezésével az egész világ tudományos körei behatóan foglalkoznak és arról a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak.

A cukorbetegség gyógyításának emez új eredményeiről közöl részletes cikket a „Cukorbeteg Lapja“ most megjelent száma, mely részletesen közli azt is, hogy a Cukorbeteg Magyarországi Egyesületének tagjai, tagságuk révén milyen nagy megtakarításokat érhetnek el.

x) Virágos ablak-, erkély- és kiskert verseny. A Budapesti Gazdálkodók és Kertészkedők Egyesülete Virágkedvelők Csoportja ez évben is rendez erkély-, ablak- és kiskert versenyt tagjai részére. A versenyen való részvételt július hó 1-ig Sándor Arnoldné csoportelnökhöz VI., Podmaniczky utca 29. II. 11. kell levelezőlapra bejelenteni. A bíráló bizottság az elbírálást jelentkezési sorrendben végzi.

Budapesten
Continental Szálloda

160 szoba — Teljes komfort
Vendégeinknek ingyenes garage.

Egyedüli ember. Nem csodáljuk elhagyatottságának azt a fokozatos érzését, amelyről beszél levelében és amely kicsendül minden betűjéből. Boldogan sietünk segítségére, de előre kijelentjük, hogy mi nem tudjuk játszani a titekzatos jótékony szerepét, sőt a nyíltét sem. Hiányzanak a megfelelő eszközeink hozzá és lelkiismeretlenségnek tartanánk Önt áltatni. Ahol ilyen lehetőségeink vannak, mindent elkövetünk az érdekében. Furcsa persze, hogy a hatalmas vállalat, amely Önt méltatlanul elejtette, most, amikor igaza kiderült, mégis passzív marad. Ez azonban ma szervesen hozzátartozik a vállalatok lélektanához. Tehát kérjük telefonértesítését. — *Balatoni ügy.* A prolog még nem teljesen tisztázott, ezért nem foglalkoztunk még vele. Nincsenek még teljesen megnyugtató adataink. Ha mind kezünkben lesz, foglalkozunk vele. Siófok témáját azonban e számunkban megtalálja. Üdvözlöt. — *Aggódó szülő.* Köszönjük érdeklődését. Mind e számunkból is tetszik látni, mi folytatjuk akciónkat. Az adatokat felhasználjuk. Legyen szerencsénk. — *Gépgyári 1934.* Régi téma ez már. Uram! Ha fellepőzzük 30-as évfolyamunkat, ott számról számra foglalkoztunk vele. De, ha Önnek új adatai volnának? És érdekesek? És közérdekűek? Akkor készséggel, azért vagyunk itt. — *Bankember.* Tessék elhinni, joggal. Ennél szörösebbszívű, kellemetlenebb embert alig vitt hátán a vén föld. Ugy véljük, a köz érdekeit képviseljük, ha ilyen, a humanitástól, általában minden emberi érzéstől oly messze álló ember ilyen ügyét a nyilvánosság elé bocsájtjuk. — *K. B. Debrecen.* Sajnos, ez ma mindennapos jelenség. Érdekes, nemde? Üdvözljük a Csapó-ucaikat. R. és Co.-ügyek még következnek, ha Ön is akarja. — *Veszprémi érdeklődő.* Mi megtettük a magunkét. A többi majd csak kiderül. Emelt fővel várjuk. — *Többeknek:* helyszüke miatt a legközelebbi számban, részint pedig levélben válaszolunk.

Adorjanné M. Frida táncvizsgálója

zajlott le nemrég megérdemelt sikert hozva az illusztris tanárnak és az iskola ügyesebbnél-ügyesebb növendékeinek. A sok bájos szám közül különösen kitűnt decens előadásával és művészi készségével a kis báró *Gorup Adrienne*, aki megfelelő kezekben (Adorjanné kitünő kezdet) szép művészi karriert fog befutatni.

* Szekszárdi bor külföldön.

A dunántúli dombos vidék remek borát, a szekszárdit, a Szekszárdi Bortermelők Pince Szövetkezete rövid idő alatt a közönség kedvence borává tette. A kitünő bor nagy mennyiségben megy a külföldre is. Mint értesülünk, a nagy agilitással dolgozó szövetkezet, amelynek élén Fekete Sándor igazgató áll, Amerika részére kötött le jelentős mennyiséget.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

LUKÁTS ELEMÉR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VIII., Déry uca 10. IV. 10. — Telefon: 34-9-23.

E előfizetési ár egy évre (kiadványainkkal együtt) 40.— P.

Póstatakarékpénztári csekk számla: 34.255.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.